

**RADVILIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA**

Radviliškio rajono savivaldybės tarybai
Radviliškio rajono savivaldybės merui

IŠVADA

**DĖL RADVILIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS GALIMYBĖS PRISIIMTI FINANSINIUS ĮSIPAREIGOJIMUS
DĖL PRIORITETINĖS SAVIVALDYBĖS INFRASTRUKTŪROS PLĖTROS**

2026-05- Nr. VA-
Radviliškis

**Nuomonė dėl Radviliškio rajono savivaldybės galimybės priimti finansinius įsipareigojimus dėl
prioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtros**

Radviliškio rajono savivaldybė (toliau – Savivaldybė) kreipėsi į Radviliškio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybą su prašymu¹ „pateikti išvadą dėl Savivaldybės galimybių priimti turtinius įsipareigojimus, numatytus Radviliškio rajono savivaldybės šilumos ūkio specialiojo plano, patvirtinto Radviliškio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2014 m. kovo 18 d. įsakymu Nr. A230-(8.2) „Dėl šilumos ūkio specialiojo plano tvirtinimo“ keitimas specialiajame plane (toliau – Specialusis planas)“.

Mūsų nuomone, vertinimo metu surinkti duomenys suteikia pakankamą pagrindą nuomonei pareikšti dėl Savivaldybės galimybių priimti finansinius įsipareigojimus, susijusius su prioritetine infrastruktūros plėtra, numatyta šilumos ūkio specialiojo plano keitimo sprendiniuose. Nustatyta, kad Savivaldybė laikosi Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme nustatytų skolinimosi ir finansinių įsipareigojimų limitų, todėl Radviliškio rajono savivaldybė turi galimybę priimti papildomus finansinius įsipareigojimus, susijusius su prioritetine Radviliškio rajono savivaldybės infrastruktūros plėtra.

Kartu pažymėtina, kad Savivaldybė turėtų vertinti galimybes pasinaudoti ir kitais finansavimo šaltiniais Radviliškio šilumos ūkio specialiajame plane numatyta prioritetinės infrastruktūros plėtrai įgyvendinti, kadangi šiai plėtrai reikalingos lėšos gali sudaryti pernelyg didelius finansinius įsipareigojimus, galinčius riboti kitų Savivaldybės investicinių projektų įgyvendinimą. Taip pat pažymėtina, kad Savivaldybės strateginiame trejų metų veiklos plane Savivaldybės biudžeto lėšos šiai plėtrai įgyvendinti nėra numatytos.

¹ Radviliškio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2026-04-28 raštas Nr. S-1184-(8.45E) „Dėl išvados pateikimo apie šilumos ūkio specialiojo plano įgyvendinimo priimamus įsipareigojimus“.

Pagrindas pareikšti nuomonę dėl Radviliškio rajono savivaldybės galimybės priimti finansinius įsipareigojimus dėl prioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtros

Prioritetinė savivaldybės infrastruktūra² – savivaldybės tarybos sprendimu pagal savivaldybės tarybos patvirtintus kriterijus pripažinta prioritetine ir (ar), atsižvelgiant į strateginio planavimo dokumentus, savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens bendruosiuose planuose nustatytoms prioritetinės plėtros teritorijoms ir jų vystymui skirta savivaldybės infrastruktūra. Savivaldybės infrastruktūros plėtra³ – savivaldybės infrastruktūros projektavimas, statyba ir (ar) įrengimas kuriant naują savivaldybės infrastruktūrą arba didinant ir (ar) atkuriant esamos savivaldybės infrastruktūros pajėgumus.

Vadovaujantis Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo⁴ nuostatomis, šilumos perdavimo tinklai yra priskiriami inžinerinei savivaldybės infrastruktūrai. Šilumos ūkio specialusis planas⁵ – savivaldybių specialiojo planavimo dokumentas, kuriame, įgyvendinant šilumos ūkio plėtros priemones, nustatomos esamos ir planuojamos naujos šilumos vartotojų teritorijos, nurodomi galimi ir alternatyvūs šildymo būdai, savivaldybės šilumos ūkio plėtros ilgalaikiai tikslai ir uždaviniai, šilumos gamybos įrenginiai ir kurio tikslas yra tenkinti šilumos vartotojų poreikius pagrįstomis būtinosiomis sąnaudomis, neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai.

Savivaldybės taryba patvirtino⁶, kad savivaldybės infrastruktūra, kuri yra nurodyta kaip prioritetinė strateginiame savivaldybės veiklos plane, nuo strateginio savivaldybės veiklos plano patvirtinimo savivaldybės tarybos sprendimu dienos yra laikoma prioritetine savivaldybės infrastruktūra. Taip pat savivaldybės taryba yra patvirtinusi⁷ devynis kriterijus, kurių atitikties bent vienam sudaro pagrindą neprioritetinę savivaldybės infrastruktūrą pripažinti prioritetine. Pažymėtina, kad Savivaldybės taryba strateginiame veiklos plane⁸ nėra patvirtinusi prioritетinių infrastruktūros plėtros priemonių, susijusių su Šilumos ūkio plėtros 2026–2035 metų plane numatytų sprendinių įgyvendinimu.

Prioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtra finansuojama⁹ iš:

- savivaldybės infrastruktūros plėtros rėmimo programos lėšų dalies, sudarytos iš prioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokų;
- kitų savivaldybės biudžeto lėšų ir (ar) kituose įstatymuose nustatytais atvejais – iš savivaldybės infrastruktūros valdytojų lėšų;
- privačių savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatoriaus (iniciatorių), įgyvendinančio (įgyvendinančių) prioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtrą pagal savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartį, lėšų, kompensuojamų šio įstatymo nustatyta tvarka;
- kituose įstatymuose nustatytų programų lėšų.

² LR savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymas, 2020-05-07 Nr. XIII-2895, 2 str. 4 d.

³ Ten pat, 2 str. 6 d.

⁴ LR savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymas, 2020-05-07 Nr. XIII-2895, 2 str. 1 d.

⁵ LR šilumos ūkio įstatymas, 2003-05-20 Nr. IX-1565, 2 str. 50 p.

⁶ Savivaldybės tarybos 2021-04-01 sprendimas Nr. T-485 „Dėl Savivaldybės infrastruktūros pripažinimo prioritetine kriterijų ir Radviliškio rajono savivaldybės infrastruktūros pripažinimo prioritetine tvarkos aprašo patvirtinimo“ 1 p.

⁷ Savivaldybės tarybos 2021-04-01 sprendimas Nr. T-485 „Dėl Savivaldybės infrastruktūros pripažinimo prioritetine kriterijų ir Radviliškio rajono savivaldybės infrastruktūros pripažinimo prioritetine tvarkos aprašo patvirtinimo“ 2 p.

⁸ Radviliškio rajono savivaldybės tarybos 2026-02-12 sprendimas Nr. T-874 „Dėl Radviliškio rajono savivaldybės 2026-2028 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“.

⁹ LR savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymas, 2020-05-07 Nr. XIII-2895, 11 str. 2 d.

Tais atvejais, kai savivaldybė įsipareigoja kompensuoti savivaldybės infrastruktūros plėtros kaštus privačiam infrastruktūros plėtros iniciatoriui iš savivaldybės biudžeto lėšų, toks įsipareigojimas yra laikomas ilgalaikiu finansiniu įsipareigojimu¹⁰. Priimant šį įsipareigojimą turi būti užtikrinami finansinę drausmę reglamentuojančių teisės aktų reikalavimai.

Finansinių įsipareigojimų galimybės

Rengiant išvadą vertinta Savivaldybės priimtų finansinių įsipareigojimų atitikimas Biudžeto sandaros įstatymo¹¹, Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo¹², Savivaldybių skolinimosi taisyklių¹³ nuostatomis, reglamentuojančioms savivaldybių priimtus finansinius įsipareigojimus, nevertinant panaudojimo pagrįstumo.

Vadovaujantis Šilumos ūkio įstatymo¹⁴ nuostatomis, šilumos tiekėjas, siekdamas įgyvendinti šilumos ūkio specialiojo plano tikslus ir priemones, parengia dešimties metų šilumos ūkio plėtros investicijų planą. Šilumos ūkio plėtros investicijų planas periodiškai atnaujinamas, užtikrinant, kad centralizuoto šilumos tiekimo sistema būtų laikoma efektyvia. Savivaldybės kontrolierius rengia ir savivaldybės tarybai teikia sprendimams priimti reikalingas išvadas¹⁵ dėl galimybės savivaldybei priimti finansinius įsipareigojimus dėl prioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtros.

Pagal Radviliškio rajono savivaldybės šilumos ūkio specialiojo plano¹⁶ sprendinius 2026-2035 m. apskaičiuotas¹⁷ preliminarus 47 362,00 tūkst. Eur lėšų poreikis Radviliškio rajono centralizuoto šilumos tiekimo sistemos plėtrai ir palaikymui. Plane nurodyti galimi lėšų šaltiniai, kuriais būtų finansuojamos plano priemonės: Centralizuoto šilumos tiekimo įmonės, savivaldybės biudžeto, fizinių ir juridinių asmenų lėšos, dotacijos ar paskolos, Europos regioninės plėtros fondo lėšos, Sanglaudos fondo lėšos, Europos sąjungos lėšos, Savivaldybės biudžetinių įstaigų lėšos, Europos sąjungos lėšos.

Radviliškio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendiniuose¹⁸ nustatytos prioritetinės plėtros teritorijos, kurioms priskirtos:

- aglomeracijų teritorijos, nustatytos vadovaujantis Radviliškio rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimo sprendiniais (UAB „Kelprojektas“ 2021 m.);
- a, d, e kategorijos urbanistinių centrų urbanizuotos teritorijos;
- Aukštelkų ir Linkaičių gyvenamosios vietovės.

Likusios urbanizuotos ir urbanizuojamos teritorijos priskirtos neprioritetinės plėtros teritorijoms. Radviliškio miesto teritorijos bendrajame plane (T00089855, 2023 m.), išskiriant skirtingo prioriteto

¹⁰ Ten pat, 11 str. 4 d.

¹¹ LR biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais), 17 str. 1 d.

¹² LR fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymas, 2014-11-06 d. Nr. XII-1289 (su vėlesniu pakeitimu), 5 str.

¹³ LR vyriausybės 2004-03-26 nutarimas Nr. 345 „Dėl savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“.

¹⁴ LR šilumos ūkio įstatymas, 2003-05-20 Nr. IX-1565, 8² str. 1 d.

¹⁵ LR vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533, 67 str. 1 d. 6 p.

¹⁶ Teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje (TPDRIS) Nr. S-RJ-71-24-325).

¹⁷ Radviliškio rajono savivaldybės šilumos ūkio specialiojo plano sprendinių 2.1 lentelė. Šilumos ūkio plėtros įgyvendinimo planas 2026-2035 metams.

¹⁸ T00089406, 2023 m.)

naujos plėtos teritorijas, nustatytos prioritetinės ir neprioritetinės plėtos teritorijos. Prioritetinės plėtos teritorijos sudaro pirmąjį bendrojo plano įgyvendinimo etapą, neprioritetinės – antrąjį.

Šilumos ūkio plėtos įgyvendinimo plane 2026– 2035 metams numatytos šilumos ūkio 3 priemonės „kitos CŠT palaikymo priemonės“ 3.1 ir 3.2 punktuose nustatytos priemonės yra pripažintos prioritetine savivaldybės infrastruktūra (žr. 1 lentelė).

1 lentelė

Šilumos ūkio plėtos įgyvendinimo plano 2026-2035 metams dalis

3. KITOS CŠT PALAIKYMO PRIEMONĖS						
	Šilumos ūkio priemonė/veikla	Periodas (metai)	Mato vnt.	Kiekis	Preliminarus lėšų poreikis, tūkst. Eur	Preliminarūs finansavimo šaltiniai
3.1	Tinklų plėtra prioritentinėje teritorijoje pagal Radviliškio m. bendrąjį planą	2026-2035	km	5,3	4 320,00	Centralizuoto šilumos tiekimo įmonės lėšos, Radviliškio rajono savivaldybės biudžeto lėšos, Fizinių ir juridinių asmenų lėšos.
3.2	Tinklų rekonstrukcija (pagal poreikį)	2026-2035	km	2,2	1 450,00	Centralizuoto šilumos tiekimo įmonės lėšos, Radviliškio rajono savivaldybės biudžeto lėšos.

Prioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtrai ir šilumos tinklų rekonstrukcijai Radviliškio mieste reikalingas lėšų poreikis sudaro 5 770,00 tūkst. Eur, t. y. 10 metų laikotarpiui po 577,00 tūkst. Eur kiekvienais metais, pradedant 2026 m. Ši prioritentinė infrastruktūros plėtra bus vykdoma iš Centralizuoto šilumos tiekimo įmonės lėšų, Fizinių ir juridinių asmenų lėšų bei Radviliškio rajono savivaldybės biudžeto lėšų.

Savivaldybės taryba tvirtina savivaldybės infrastruktūros plėtos įmokos tarifą, pagal kurį paskaičiuojama vienkartinė įmoka, kurią savivaldybei moka Lietuvos Respublikos ar užsienio valstybės fizinis ar juridinis asmuo, kita organizacija ar jų padalinys, pateikę prašymą gauti statybą leidžiantį dokumentą naujam statiniui statyti ar esamam rekonstruoti teritorijoje, kurioje pagal galiojančius teritorijų planavimo dokumentus numatoma savivaldybės infrastruktūra, ir (ar) planuojantys toje teritorijoje statyti ar rekonstruoti statinį, kuris nepriklauso savivaldybės infrastruktūrai ir kuriam reikalinga savivaldybės infrastruktūra, tačiau statybą leidžiančio dokumento nereikia. Surinktos lėšos naudojamos¹⁹ kompensuoti už savivaldybės infrastruktūros plėtos iniciatoriaus lėšomis įrengtą prioritetinę savivaldybės infrastruktūrą bei prioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtrai finansuoti. Kadangi Savivaldybės taryba patvirtino infrastruktūros plėtos įmokos infrastruktūros plėtos 0,00 Eur už kv. m įmokos tarifą, todėl Savivaldybė netenka infrastruktūros plėtos rėmimo programos lėšų dalies.

UAB „Radviliškio šiluma“ informavo²⁰, kad bendrovė turės finansines galimybes įgyvendinti pagal faktinius poreikius planuojamas investicijas, numatytas Šilumos ūkio plėtos įgyvendinimo plane 2026– 2035 metams 3 priemonei „Kitos CŠT palaikymo priemonės“.

Pagal Savivaldybių skolinimosi taisyklių²¹ nuostatas, Savivaldybė turi įvertinti, ar prisiimdama skolinius įsipareigojimus, laikysis LR fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme²²

¹⁹ LR savivaldybių infrastruktūros plėtos įstatymas, 2020-05-07 Nr. XIII-2895, 12 str. 3 d.

²⁰ UAB „Radviliškio šiluma“ direktoriaus 2026-05-05 raštas Nr. S-167 „Dėl informacijos pateikimo“.

²¹ LR vyriausybės nutarimas, 2004-03-26 Nr. 345, „Dėl savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

²² LR fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymas, 2014-11-06 d. Nr. XII-1289 (su vėlesniu pakeitimu), 5 str.

nustatytų reikalavimų. Savivaldybės skola pagal įsipareigojamuosius skolos dokumentus, įskaitant paskolos sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis ar kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus, (toliau – savivaldybės skola) negali viršyti 60 procentų tam tikrų metų savivaldybės biudžeto pajamų. Pagal Savivaldybės finansų skyriaus pateiktą informaciją 2025-12-31 duomenimis finansinių įsipareigojimų likutis buvo 1 721 724,12 Eur. Limitas 51 029 286,34 Eur.

Savivaldybės priimti įsipareigojimai pagal garantijas dėl savivaldybės valdomų įmonių priimtų, bet dar neįvykdytų įsipareigojimų grąžinti kreditoriams lėšas pagal paskolų sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis ar kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus (toliau – savivaldybės priimti įsipareigojimai pagal garantijas) negali viršyti 20 procentų tam tikrų metų savivaldybės biudžeto pajamų. Pagal Savivaldybės finansų skyriaus pateiktą informaciją 2026-03-31 duomenimis Savivaldybės priimti įsipareigojimai pagal garantijas buvo 366 574,34 Eur. Savivaldybės taryba iki šios išvados pateikimo dar buvo nepriėmusi sprendimo suteiktos garantiją UAB „Radviliškio vanduo“ imamai 537 900,00 Eur paskolai, tačiau Savivaldybės kontrolierius yra pateikęs išvadą dėl šio garanto suteikimo. Įvertinus planuojamus įsipareigojimus, Savivaldybės priimti įsipareigojimai pagal garantijas sudarytų 904 474,34 Eur. Limitas 17 009 762,1 Eur.

Atkreiptinas dėmesys, kad įstatymas reglamentuoja, kad tam tikrų metų savivaldybės biudžeto išlaidos turi neviršyti jo pajamų (išlaidas ir pajamas vertinant kaupiamuoju principu), išskyrus metus, kuriais pagal Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos viešai paskelbtą ekonominės raidos scenarijų, dėl kurio nepriklausoma fiskalinė institucija skelbia išvadą, numatomas neigiamas produkcijos atotrūkis nuo potencialo. Šiuo atveju savivaldybės biudžeto išlaidos negali viršyti savivaldybės biudžeto pajamų daugiau kaip 1,5 procento.

Pažymėtina, kad Radviliškio rajono savivaldybė nustatytų skolinimosi limitų neviršija, tačiau išlieka rizika, kad, pasikeitus vidaus ir išorės sąlygoms, kurios gali nulemti reikšmingą ekonominės situacijos pasikeitimą, pateikti Savivaldybės metiniai skolinimosi limitų rodikliai taip pat keistųsi. Tokiu atveju Savivaldybė galėtų priimti finansinius įsipareigojimus dėl prioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtros gavusi atskirą Savivaldybės kontrolieriaus išvadą dėl skolinimosi galimybių ar garantijų suteikimo.

Vertinimo apribojimai

LR teisės aktai nereglamentuoja Savivaldybės kontrolieriaus teikiamos išvados, dėl galimybės savivaldybei priimti finansinius įsipareigojimus dėl prioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtros formos, turinio ir apimties, nėra parengtų specialių metodikų bei reikalavimų. Todėl rengiant šią išvadą apsiribota atlikti vertinimą teisėtumo požiūriu, vertinant Savivaldybės galimybę priimti finansinius įsipareigojimus dėl prioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtros atitikimą imperatyvioms teisės aktų normoms. Nebuvo vertinti UAB „Radviliškio šiluma“ finansinės atskaitomybės ir finansinės galimybės įvykdyti suplanuotus įsipareigojimus.

Vadovybės atsakomybė

Radviliškio rajono savivaldybės administracijos direktorius yra atsakinga už vertinimui pateiktų duomenų tikrumą ir teisingumą. Rengiant šią išvadą buvo vadovaujamasi nuostata, kad Savivaldybės administracijos pateikti duomenys yra teisingi, objektyvūs ir išsamūs, o pateiktų dokumentų kopijos atitinka originalus. Vertinimo įrodymai gauti taikant dokumentų tikrinimo, skaičiavimo ir analitinės procedūras.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų tikslas – gauti pakankamą užtikrinimą, kad Savivaldybės tarybai patvirtinus Radviliškio rajono savivaldybės šilumos ūkio specialiojo plano pakeitimą nebus viršyti Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme nustatyti savivaldybės skolos ir skolinimosi limitai.

Savivaldybės kontrolierė

Giedrė Sinkevičienė

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	RADVILIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA
Dokumento pavadinimas (antraštė)	IŠVADA DĖL RADVILIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS GALIMYBĖS PRISIIMTI FINANSINIUS ĮSIPAREIGOJIMUS DĖL PRIORITETINĖS SAVIVALDYBĖS INFRASTRUKTŪROS PLĖTROS
Dokumento registracijos data ir numeris	2026-05-11 Nr. VA-3
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Giedrė Sinkevičienė Savivaldybės kontrolierė
Parašo sukūrimo data ir laikas	2026-05-11 16:09
Parašo formatas	Ilgalaikio galiojimo (XAdES-XL)
Laiko žymoje nurodytas laikas	2026-05-11 16:09
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2024-08-08 11:57 - 2029-08-07 23:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	0
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Elpako v.20260423.1
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2026-06-29)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2026-06-29 nuorašą suformavo Tomas Januševičius
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2026-06-29 Dokumentų valdymo sistema „Deka Office“